

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6Pc/10/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8825200682
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2025:8825200682.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Ivetou Mihókovou v právnej veci navrhovateľa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, E. F. D. XXX, proti osobe, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné: G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. F. XXX, o určenie manželského výživného, t a k t o

rozhodol:

- I. Súd návrh z a m i e t a.
- II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal jeho manželku platením manželského výživného. Vo svojom návrhu uviedol, že o určenie manželského výživného žiada z dôvodu vybavenia si dávky v hmotnej núdzi. S manželkou nežije v spoločnej domácnosti 20 rokov, ich deti sú už dospelé. Manželka poberá starobný dôchodok.

2. Manželka navrhovateľa s podaným návrhom nesúhlasila.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom manželky navrhovateľa, oboznámením sa s návrhom na začatie konania, písomným podaním navrhovateľa, pripojenými spismi tunajšieho súdu sp. zn. 11Pc/6/2021, sp. zn. 4P/59/2011, sp. zn. 8P/17/2006, sp. zn. Nc 364/91 a z neho rozsudok zo dňa 16.10.1991, sp. zn. 10Pc/9/2021 a sp. zn. 10Pc/7/2021, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, lustráciou v Sociálnej poisťovni, správou obce C. D. a na základe vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav veci:

4. Na tunajšom súde sa pod sp. zn. Nc 364/91 viedlo konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k v tom čase mal. deťom účastníkov konania. Maloleté deti, A. a H. boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platením výživného.

5. V konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. sn. P 60/99 boli rozsudkom zo dňa 25.11.1999 v tom čase mal. deti účastníkov tohto konania, A., H., G., A. a H. zverené do starostlivosti matky a zo strany otca výživné určené nebolo.

6. V konaní vedenom pod. sp. zn. 8P/17/2006 tunajší súd schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej sa otec zaviazal platením výživného na v tom čase mal. deti, A., H., G., A., H. a I..

7. V konaniach vedených na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 10Pc/9/2021 a 10Pc/7/2021 sa už v tom čase dospelé deti účastníkov konania, H. B. a G. B. domáhali zrušenia vyživovacej povinnosti zo strany otca. V oboch konaniach bola rozsudkom zrušená vyživovacia povinnosť zo strany otca.

8. Na tunajšom súde sa pod sp. zn. 11Pc/6/2021 viedlo konanie o určenie manželského výživného a základe návrhu podaného manželkou. Súd návrh manželky zamietol.

9. Z písomného vyjadrenia manžela vyplýva, že je nezamestnaný viac ako 12 mesiacov. Poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 87,- eur, finančne mu pomáhajú priatelia a známy. Žiadny ďalší príjem nemá. Z manželkou nežije vyše 20 rokov. V spoločnej domácnosti žije 2 roky so svojou družkou. Nemá žiadne vyživovacie povinnosti. Ukončil stredoškolské vzdelanie bez maturity. Nemá žiadne zdravotné obmedzenia. Je vlastníkom rodinného domu v C. D., ktorý je v exekúcii. Nevlastní auto. Nemá pravidelné mesačné výdavky, pretože ich nemá z čoho uhrádzať. S manželkou nie je v kontakte.

10. Manželka vo svojej výpovedi uviedla, že s návrhom navrhovateľa v žiadnom prípade nesúhlasí. Potvrdila, že s A. B. sú stále manželia, ale viac ako 15 rokov nežijú v spoločnej domácnosti. Manžel bol stále nezodpovedný, nič mu nebráni, aby sa zamestnal. Je práceschopný, nemá zdravotné obmedzenia. Počas celého života málokedy pracoval. Keď odišiel zo spoločnej domácnosti, nechal v jej starostlivosti 6 detí. O tieto deti sa prevažne starala sama. Všetky deti sú už dospelé. Ďalej uviedla, že poberá starobný dôchodok vo výške 350,- eur, čo je najnižšia suma starobného dôchodku. Mimo toho žiaden iný príjem nemá. Býva v rodinnom dome, ktorý je vlastníctvom jej manžela. Manžel si dlhodobo neplnil ani vyživovaciu povinnosť voči deťom. Poberala náhradné výživné. V dome býva spolu so svojimi štyrmi synmi. Ide o malý dom, kde sú obývatelné 2 a pol izby, pretože dom bol zničený. Zo svojho dôchodku uhrádza 50,- eur zálohu za elektrinu, 30,- eur internet. Plynovú bombu naplňa za 20,- eur na mesiac. Zvyšok jej zostane na stravu, oblečenie, hygienu. Najstarší syn A. vie zabezpečiť istý príjem do rodiny, ale len nejakou brigádnickou činnosťou. Nie je to pravidelné. Najmladší syn by mal podstúpiť operačný zákrok lebo mal zlomenú nohu, je evidovaný na Úrade práce, poberá dávku v hmotnej núdzi. Dvaja synovia, H. a A. majú problém s alkoholom, na chod domácnosti neprispievajú. Sú bez príjmu. Zo svojho dôchodku zabezpečuje stravu pre seba a 4 synov. Nemá finančné prostriedky na úhradu výživného pre svojho manžela, ktorý je zdravý, práceschopný a nič mu nebráni sa zamestnať. Nikdy neplatil výživné na deti. Zostal dlžný na výživnom niekoľko tisíc eur. Podľa jej vedomostí manželovi sa narodilo ďalšie dieťa, keď žil v Českej republike. Mohlo by mať 13 rokov, jeho matka zomrela. O dieťa by sa mala starať stará matka. S manželom dlhodobo nie je v kontakte. Má za to, že priznanie výživného v tomto prípade by bolo v rozpore aj s dobrými mravmi, keďže manžel neplatil výživné ani na vlastné deti, tieto ponechal v jej starostlivosti. Počas manželstva keďže neboli rozvedení, nadviazal známosť, žije s priateľkou. Jej osobné zárobkové, majetkové pomery sú krajne nevyhovujúce. Nevlastní žiaden majetok, je nemajetná. Nemá ani úspory.

11. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou zo dňa 16.04.2025 navrhovateľ je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 28.11.2024 až doposiaľ na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves. Z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou od 08/2005 nepoberá žiadne dávky a príspevky. Manželka nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a nepoberá žiadne dávky a príspevky.

12. Zo správy obce C. D. vyplýva, že manželia dlhodobo nežijú v spoločnej domácnosti. Navrhovateľ by mal žiť so svojou družkou na im neznámom mieste. Manželka býva so svojimi deťmi v starom rodinnom dome, ktorého vlastníkom je navrhovateľ.

13. Zo správy Sociálnej poisťovne bolo zistené, že manželka je poberateľkou starobného dôchodku vo výške 350,90,- eur.

14. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“) o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

15. Podľa § 71 ods. 1 zákona o rodine majú manželia vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

16. V zmysle § 75 ods. 1, ods. 2 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

17. Podľa § 77 ods. 1, prvá a druhá veta zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania.

18. Vzájomná vyživovacia povinnosť medzi manželmi vzniká uzavretím manželstva, je viazaná na právnu existenciu manželstva a zaniká spolu s jeho zánikom zo zákonných dôvodov. Zásadne teda trvá počas celého trvania manželstva.

19. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že účastníci konania ako manželia nežijú v spoločnej domácnosti, finančne spolu nehospodária, teda nastal zákonný dôvod pre podanie návrhu na určenie manželského výživného.

20. Bez ohľadu na skutočnosť, či manželia spolu žijú alebo nie, vyžaduje sa, aby životná úroveň manželov bola v zásade rovnaká. Súd pri rozhodovaní vzal do úvahy osobné, rodinné a majetkové pomery oboch účastníkov konania. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že manželka je poberateľkou starobného dôchodku vo výške 350,90,- eur, iný príjem nemá, je nemajetná a nemá žiadne finančné úspory. Žije v starom rodinnom dome so svojimi štyrmi synmi, ktorý nie sú zamestnaní. Navrhovateľ je poberateľom pomoci v hmotnej núdzi vo výške 87,- eur a žije v spoločnej domácnosti so svojou družkou. Aj pre priznanie výživného od manžela však platí ustanovenie § 75 ods. 2 zákona o rodine, podľa ktorého výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi. Dobré mravy sú nepísané pravidlá slušnosti, ľudskosti, tolerancie, poctivosti a dôvery, z ktorých v prvom rade vychádza písané právo. Nie sú presne definované a vychádzajú zo všeobecne akceptovaných mravných princípov prevažnej časti spoločnosti. Súd ich vždy posudzuje konkrétne v každom individuálnom prípade v kontexte konania účastníkov a súslednosti ich úkonov v čase a mieste. Podľa výsledkov vykonaného dokazovania manželia nežijú v spoločnej domácnosti viac ako 15 rokov. Z ich spolužitia sa narodilo 6 detí, ktoré sú toho času dospelé. Po odchode manžela zo spoločnej domácnosti všetku starostlivosť o v tom čase mal. deti zabezpečovala matka. Otec – navrhovateľ si vyživovaciu povinnosť neplnil a matka poberala náhradné výživné. Je zrejmé, že navrhovateľ sa o rodinu po jeho odchode zo spoločnej domácnosti žiadnym spôsobom nestaral, a preto by bolo v rozpore s dobrými mravmi zaviazať manželku platením manželského výživného. Navyše počas trvania manželstva manžel žije v spoločnej domácnosti s inou partnerkou, preto aj z uvedeného dôvodu by priznanie manželského výživného bolo v rozpore s dobrými mravmi. Navrhovateľ je zdravý, práceschopný, nemá žiadne zdravotné obmedzenia a nič mu nebráni zamestnať sa a dosahovať príjem. Vzhľadom na výšku príjmu manželky, ktorá je tvorená len starobným dôchodkom v sume 350,90,- eur a ktorá je blízka hranici životného mimina (284,13,- eur mesačne, ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu) by priznanie manželského výživného znamenalo aj ohrozenie uspokojovania základných životných potrieb manželky.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené súd v danom prípade pre rozpor s dobrými mravmi návrh navrhovateľa zamietol.

22. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolačné dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.